

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 16. II. ПОВ.
Телефон Редації й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 223-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.000
"Банку Чеських Легіонів"
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00
Піврічно 30.00
Річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 2.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
ІНЖИНКУ 5-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-12 АРКУШІВ ДРУКУ.

Гітлер у Відні.

В понеділок Гітлер віхав самоходом до Відня; він стояв у бронзовому однострою в сніжному самоході. В год. 17.45 він увійшов до готелю "Імперіаль", вийшов на балкон і вголос промову.

ШУШНІГ АНІ ІННІЦЕР НЕ АРЕШТОВАНИ.

Виявляється, що Шушніг на волі. Він сидить у Бельведері під охороною поліції та має лист безпеки, з яким кожної хвилини може вийти за кордон.

Також кард. Інніцер не арештований — він оголосив пастирський лист з нагоди аншлюсу.

КАНЦЛЕРСЬКИЙ УРЯД — НАМІСНИЦТВОМ.

Австрійський канцлерський уряд буде від тепер зватися "німецьким намісництвом".

Віденське міністерство закорд. справ почало актидувати, мін. Шмідт відлетів до Берліна.

ЖИДИ НЕ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТИ У ПЛЕ.

БІСЦІТІ.

У Відні загально думують, що жидів не допустять до плебісциту, який відбудеться 10. квітня, бо 2. точка оголошеного вчора конституційного права агадує лише про "мужчин і жінок німецької народності".

ЗМІНИ В АВСТРІЙСЬКІЙ ДІПЛОМАТІ.

Німецький посол у Вашингтоні доручив американському державному секретарю, щоб з текстом закону про аншлюс та повідомив його, що австрійське посольство і консулат у Злучених Державах дістало наказ підлягати німецькій амбасаді.

Австрійського посла та радника посольства в Парижі відкликати до Відня, подібно як посла в Лондоні та Празі.

Делегат Австрії при Лізі Націй бар. Пфайфль відійшов до димісії — її прийняли. Про це повідомив він секретаря Ліги Націй.

Австрійський генеральний консул у Парижі мав, що не повернеться до Австрії та стане вигнанцем емігрантом. Він вніс демонстраційний прапор австрійської республіки.

ЗАЙС-ІНКВАРТ НІМЕЦЬКИМ НАМІСНИКОМ ДЛІА АВСТРІ.

Як повідомляє Німецьке Інформаційне Бюро, Гітлер вголосив німці (вікторок) у полудне промову на Гельденшлях, в якій повідомив, що

намісником німецької держави для Австрії замінував Зайс-Інкварта.

(ОБМЕЖЕННЯ ДЛІА АВСТРІЙСЬКИХ БАНКІВ.

ВІДЕНЬ, 14. 3. Новий австрійський уряд наказав дуже сувору контролю всіх кордонів Австрії, щоб не допустити до вивозу мастив, цінних паперів і золота.

Уряд постановив, що

1) В австрійській валюті вільно тижнево брати з капіталу, зложеного в банку тільки до 1.000 шилінгів, в чужій валюті тільки до вартості одної тисячі шилінгів.

2) Переказувати з konta на conto можна більше, але виплати підлягають обмеженням.

3) Купно і продаж цінних паперів дозволено інституціям, які їх переводять, але їм не вільно виплатити більше, як це передбачує цей розрахунок.

4) Випкуп або завдатки аскураційних полів вільно платити до висоти 500 шилінгів.

5) Опієнення внаслідок цих постанов не мають правних наслідків.

6) Визуванням загрожує кара гривин 100 тисяч шилінгів, кара до року в'язниці, або обидва одночасно.

ДЕМОНСТРАЦІ.

Перед німецькою амбасадом та австрійським посольством у Вашингтоні дійшло до демонстрації; арештовано 25 осіб.

Австрійські громадяни з протигітлерівського табору, зокрема жиди, демонстрували перед генеральним консулатом Австрії в Парижі.

АНТИСЕМІТСЬКИЙ КУРС.

У деяких віденських льокалах появились уже написи: "Жиди не бажані". Поліція арештує жидів під замком валютних надукит та комунізму. Прокураторів і суддів жидівського походження звільнено зі служби. До адвокатської й нотаріальної палати не приймають жидів. Жидів-лікарів рятункового потогівля також звільнено зі служби.

Серед жидівського населення вибухла паніка — воно намагається втікати за кордон. На границій стації в Зебжидовіцах від двох днів помітно збільшений рух утікачів-жидів. Жиди — польські громадяни, зголошуються масово в польському консулаті за вигаданими візами.

Становище Великої Британії до аншлюсу.

ЛОНДОН ОСТЕРІГАВ.

Після двох засідань британського уряду та відкриття у короля, прем. Чемберлен вголосив і парламенті заяву про становище до аншлюсу. Він засував хід подій, згадуючи про три загрози Лондону і Парижа та протест після евакуації.

АНГЛІЯ МАЄ ПРАВО ВМІШУВАТИСЬ ДО ТОЇ СПРАВИ?

На те мін. Рібентроп відповів листом, що Англія має право втрутатися до справи.

Німецький міністр закорд. справ відмовив Англії права виступати як протектор Австрії, бо аншлюс був внутрішньою справою німецького народу.

Далше Нобрат заперечив заяву Шушніга, що Англія має право втрутатися до справи.

Німецькі військові літаки появились над Чехословаччиною.

БЕРЛІН ЗАСПОКОЮЄ ПРАЗУ.

Кілька німецьких військових літаків перелетіли над чехословаччиною і вернулися до Німеччини.

Праз повідомила про це дипломатичним шляхом. Берлін відклика відповіли, що коли справді дійшло до цього інциденту, німецькі

летуни порушили приказ, тому в тій справі неведуть енергійний допит.

Чехословачський уряд висловив надію, що інцидент позагодить як слід і що він не повториться.

ПОХИЛА ВЕРБА...

(3 приводу недільних польських резолюцій.)

Львів, 15. березня 1938.

Яка найбільш характеристична риса польсько-українських відносин за останні роки? Постепенний, але постійний і безупинний упадок авторитету українства, як політичного чинника та взагалі як національного колективу у польських очах і внаслідку — зріст польського наступу при постійному українському відступі.

Ці дві речі — занепад української поваги та протипольський курс — виражено в одне тому, бо це явища, які стоять у взаємному нерозривному й безпосередньому причинному зв'язку. Протипольські акти державної національної політики, масові репресії адміністративного характеру та нагілка польської вулиці бували й раніш, давнішими роками, та приймали такі гострі вияви, як замахи на доми українських установ у 1922. році, як літо—осінь 1936. року, як закони й розпорядки, що ліквідували — від двомовних вивісок починаючи, на українських кафедрах, краєнім виділі і народному шкільництві кінчаючи — все найцініше, що українці довгими десятиліттями політичної боротьби та культурної конструктивної праці здобули собі за часів Австрії і тодішньої польської краєвої влади. Але всі ті акти, які йшли по нашому стані посідання і зменшували його, всі акти, які зменшували можливості національного розвитку, щораз більше надавали односторонній контролі державних чинників та вводили щораз нові реформи зі спеціальним вістрям проти українства (напр. вся проблема фізичного виховання молоді, вся шкільна політика, вся земельна політика, політика щодо персонального складу державного бюрократичного апарату, залізничного апарату і т. д. і т. д.) — все воно було проявом боротьби.

Довгі роки над польсько-українськими відносинами висіла атмосфера війни з 1918/19. рр. і засновки тих років бували й надалі міродайні. Ми проти цього боролися, виступали, протестували і зазнавали тієї долі, яку завжди зазнає слабший. У тій боротьбі українська політична думка переходила теж природну еволюцію, яка впливала на зміну тактики нашої боротьби. Але за весь той час ми зберігали одну повагу українського імені, значіння українства як чинника потенційних можливостей. Коли державна національна політика йшла проти українців, то тому, щоби обмежити їх силу. Коли польська вулиця демонструвала проти українців, то тому, що боялася українців, як сили.

Сьогодні ситуація назовні ніби та сама. Не змінилася національна політика уряду, не змінився підхід польської вулиці. Але змінилася психологічна засновка одних і других, змінилося засадниче становище польської сторони до української сторони. На місце пошани — прийшло легковаження, на місце остраху — прийшла образлива протекціональність. Українство стає у Польщі чинником, з яким щораз менше рахуються. Варгість української позиції підтримують однією українські господарські й культурні установи та всілякі суспільні організації, які працюють і творять далі конструктивні цінності, чи радше борються проти наступу на дотеперішні свої осіги. І ця праця польську вулицю нервує, сердить та каже їй домагатись чимширшої ліквідації тих стацій конструктивної праці, а коли це так легко не йде — каже їй гістеризувати. Але чи можна казати все це про пошану до українства? Про те, що український національний масив і Польщі є взагалі джерелом якихось великих політичних можливостей на ширшій мірку, —

Протокол перестурани оми оми
магистрат ваншадри в 1801 дн 2-ог
а Иваном Власовским оми Дире (в
84 лет, ризаном ролей гр. лт. не оми
мад) Лам, совет Жалови; протокол
постеруковий Кларе Власовий в 2
дн. По алашадри в 1801 дн 2-ог
грудня 1807 г. оми в 1801 дн 2-ог
жандарм потарати оми в 1801
дн 2-ог в 1801 дн 2-ог в 1801 дн 2-ог
а там постеруковий Власовий в 1801
дн 2-ог в 1801 дн 2-ог в 1801 дн 2-ог
а там добровольно Луж Власовий в 1801
дн 2-ог в 1801 дн 2-ог в 1801 дн 2-ог
а там добровольно Луж Власовий в 1801
дн 2-ог в 1801 дн 2-ог в 1801 дн 2-ог

дрів навіснати на право. Визначив, що виступавши Панас не був у мене в місцях: в цій справі. Другого допитав: я не знав, бо він був не попереджений, отже моя інтерпретація. На той протокол зазначено і адитивно перед підписом — Іван Біласевич. Пересудував Павловський, ст. пост. Протоколував Зарубинський.

Неправильний в записі інтерпретації, немов би черк. нський Староста проти українському громадянству жинить. Близько несплатеними компенсаціями, бо поштою утримав Річної Школи в Чорткові поінформовано. Як Старостом, що декларції моїх складати має в відношенні до школи в Базарі, Балнівщині, Зарубинській і Хоминській к. Білого Потока, добродішно, без виплату і потреби обмежити „добродішному акції“ до тих місцевостей.

Щодо землі, що постраждала П. П. в Красносіллях у „Борисовому повіті експлуатації“ „Лісничого господарства“, то стверджено, що в цій громаді організовано в економічний спосіб „добродішного комітету“ тарбно як і в громадах: Токи, Доробівка, Сторожка, Камінь, Чернівець, Розношівка, Лубинка, Вільна, Ніжча, Клебанівка, Романове Село, Кудачівка, Стрибна, Шали і Галичівка. Крім ці Комітети, між того, що їм належало, не зареєструвалися в старості в характері „добродішного товариства“ до думки ст. 12. закону про товариства, їх адміністративно разом з матеріалом, який був відставою їх незалежної діяльності.

В деяких місцевостях безпосередньо після того, як потягався „добродішного акції“, зверталися громадяни на підтвердженням підписів на деклараціїх злого до обстою. Сполучив в деяких випадках підтверджувати підписи, належали на деклараціїх, за якою сторін, а також „на будову вселюдних шкіл“, які отримували до розподілу в Комітеті Товариства Покровія Будови вселюдних шкіл Після того, як цю справу урештешували місцеві уряди або ста-

рости повеліли побирати дітей. Також вийти в деяких місцевостях, повільно толкувати ухвалені рішення Рад і справі оплати за використанням чужих земельних Уряд. Як побирати в початку оплати за використанням земель на деклараціїх. Однак після висловлення адміністративного задоволення, що декларації підписи мають бути обов'язково, вийти адміністративні побирати дітей.

Повинні висвітлення стверджують, що адміністративна й автономічна влада має спромому українському населенню використати законні управління щодо зміни мови навчання у вселюдних школах в межах обов'язуючих законів.

Однак тим не менше всілякі зголошені з боку населення заміти у зв'язку зі складанням декларацій будуть докладно провірені і, якщо будуть стверджені якісь неправильності, видасться відповідні застереження в тому напрямі, щоб управління батьків, які спіраються на обов'язуючих законах, респектовано.

Не бачу перепон, щоб в індивідуальних випадках, оскільки стверджено, що фактичний стан є незгідний з правосильним орієнтуванням, переведено ревізію для узгодження фактичного стану з обов'язуючими приписами.

Зате не знаходжу в обов'язуючих приписах відповідної основи, щоб вилати розпорядок для перевірки правних підстав орієнтовного стану, який відноситься до мови навчання, як також до того, щоб перевести коректуру цього стану у відношенні до всіх державних вселюдних шкіл на території, де мешкає українське населення.

Прошу Пана Маршала подати до відома повноту відповідь п. Інтерпретації.

Міністр: Свентославський.

Зізди українських товариств у Львові не можуть відбутися.

ТАК ХОЧЕ „ЗВІОНЗЕК ОФІЦЕРУВ РЕЗЕРВИ“.

У дні 12. і 13. п. м. відбувся у Луцьку над делегатів „Зв'язку Офіцерів Резерву“ округи південно-східних земель. Участь в цьому з'їзді — з'їзді цієї організації відбувається кожного року в іншому воєнському місті — взяли делегати офіцерів резерву з повітів львівського, тернопільського, станіславського і волинського.

„Слово Народове“ у відомленні з цього з'їзду підкреслює його велику вагу з того приводу, що він „відбувався в Луцьку, столиці волинського воєводства, що є тереном відомої української політики воєводи Юзефського.“

З'їзд офіцерів резерву з Луцьку — пише „Слово Народове“ — не міг перейти над цією справою до денного порядку — особливо, що „Зв'язку Офіцерів Резерву“, як організація чисто польської інтелігенції, спеціально пристосованої до служби народові й державі, ніколи не поміняє нижніх загальних проблем і вискакується завжди з великою повагою, але й рішучістю про справи, що торкаються цілого громадянства.“

Цей з'їзд ухвалив цілу низку резолюцій, якими — як пише „Слово Народове“ — осудив українізаційну та українофільську політику. Ці резолюції — знову підкреслює „Слово На-

родове“ — були багато гостріші ніж ухвалені в останній редакції, але й ці не залишають ніяких сумнівів.

А ці резолюції „без сумнівів“ ось які.

1) Волинська земля, якої столітнім боронили кров польського лицарства перед нападками Сходу, а хоробрість, кров і воїнський труд польського народу на постійно назад залучили з Польщею — не може бути тереном національних експериментів, особливо ж шкідливого гоніння на цій землі „українізму“.

2) Римокатолицький костел був на Волині завжди символом польськості. Єдиною патріархальною римокатолицькою обрядом, не східного, може принести тривкі здобутки для католицизму.

3. Володіння землею — це підстава буття і незалежності кожного народу і це є причиною, що кожний народ свідомий цього права життя, намагається всякими силами поборити кількість своєї землі. Простору землі, що є тепер у володінні польського народу, ніхто і ніякою умовиною не може зменшити.

4. Обов'язком польського народу на східних землях і Волині є:

а) створити сильне, свідоме своїх завдань і ролі, польське міщанство, що містам у цій частині нашої країни може і мусить надати властиве польське обличчя;

б) доцільне і посильне посилення колонізації окраїн польськими селянами, які єдині можуть дати запоруку, що створять охоронний вал проти всяких зазіхань зовнішніх та внутрішніх ворогів;

в) відповідна шкільна політика, що розбудувала б у людності східних земель і Волині пошану для польської мови й культури.

5. З'їзд витяє з найвищою радістю поворот до національності і віри батьків численних потомків зрусифікованої займанської владою волинської польської людності і звертається з сердечним апелем до тих несвідомих мешканців волинської землі, в душах яких тліє ще іскра польськості, щоб перемогли в собі чужий наліт і стали знову свідомими поляками.

6. З'їзд стверджує, що офіцери резерву дають братню руку потомкам польського окраїнного лицарства, що організуються в кружках „Зв'язку шляхти заградовей“ і визнає їх, щоб вільні від станових упереджень і сперті

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГолоШЕННЯ до НАЙГОЩЕГО ЩОДЕННИКА

РОЛЬФ ГЕРБЕРТ КУНЦЕ.

Історія одної пєси.

У 1808 р. відвідував славний французький асистент д-р Ескіроль різні дома для божівальних по цілій Франції. У Шарентоні, під Парижем, зупинився він перед ліжком одного старого божівального, що відчитував із захопленням своїм товаришам комедію.

Д-р Ескіроль зацікавився станом недуги то-го дідуся і приїхавши до Парижа довідався про його трагедію. Було це 1772. р. У „Французькій Академії“ заповів на 30. листопада „Лікарні кімнот“ Мольєра. До початку вистави бракувало яких десяти хвилин. На густій аудиторії в партері, на фотелях і у переходах, ішла жива розмова і чути було сміх. Нараз виступив перед заліскою якийсь молодець і гукнувши до публіки: „Прошу на хвилину тишіше!“ Всі були здивовані. Всі затихли і глянули на промовця, який почав: „Мой пані і панове! Я називаюся Франсоа Біар і походжу з міста Нансі. Давніше я секретарював на дворі королів —

— Що нас це обходить? — посиналися крики з партеру.

— Геть!

— Ні, нехай говорить!

— Тихо!

Сильний голос промовця панував над гамором і він говорив далі: — Пізніше я був податковим урядовцем.

— Говоріть, чого хочете! — кричали до нього з публіки, бо податковий урядовець не має у громадянстві великої симпатії.

— Я вже приступаю до теми — говорив Біар. — Я займаюся у вілних хвилинах поезією і в марсові комедію. Комедія кімнотарна має

пять дій. Вона називається „Спокусник“. Одного дня я приїхав до Парижа, щоб мою пєсу, над якою я напрацювався ночами прочитати артистам королівського отого тут театру. Вони навіть не уважали собі, кільки треба було заходів, заки я до них дістаюсь. Коли мені відмовили дев'ятьдесять дев'ять разів доступу до театру, то я прийшов туди ще й сятий раз. Я був би давно кинувся з люті і розуму до Сени, якби мені не було заважає на мою безсмертну творчість, що міг пропасти безслідно разом зі мною. Так, мені належало тільки на поезію!

При цих словах він антигнув із кишені обемистий рукопис і потряс ним у повітрі.

— Браво! — посиналися оклики.

— Нині вранці — говорив молодець далі — мені вдалося після вісімнадцяти місяців даремних зусиль зібрати разом членів комісії, що перечитують рукописи. І як вони поводилися: один спав, а другий читав якусь книжку, коли я виголошував свою пєсу. Артистки підсміхувалися і оповідали одна одній пошешки якісь новини чи інтимні переживання. Ніхто не слухав мене, навіть великий Брізар, що грає в цьому театрі так часто ролі королів. Він переривав мою пєсу кілька разів окликами признавши „дуже добре“ і „знаменито“, а проте й відкинувши. Я певний, що ніхто не зрозумів її.

— Ганьба! сором! — кричала публіка.

— Певно, що ганьба! — запалювався Біар — люди без серця махають одною рукою на театр поета... але є ще інші судді на світі. Ось чому я звертаюся тут до вас і підкликаю до вашої справедливості. Будете моїм трибуналом, опініть мою пєсу!

Молодець промовляв швидко і юрба дала себе почути. Посиналися одлески. Біар почув, що запанував над ситуацією.

— Велимишановна публіко! — кричала вже

— пєса Мольєра і так зам не втече, а я прочитаю вам свого „Спокусника“.

Він розгорнув свій рукопис і вже хотів читати, але його сміливий виступ не сподобався директору. Перед сценою з'явився поліцейський і якийсь старшина видав молодцеві наказ іти за ним. Тоді в театрі повстала буре. Поет пішов за поліцією, бо знав, що із владою не можна жартувати. Поет Біар запитав старшику чи він чув його пєсу. Старшина сказав ширі, що ні. Біар відразу виявив охоту позайомити його із своїм твором. Старшина боронився як міг, але таки мусів піддатися.

Поет уже розгорнув рукопис, щоб починати лектуру від початку, як тут з'явився післязвичайно директор театру. Він повідомив обидвох, що публіка не хоче заспокоїтися і домагається, щоб поетові вернули волю. Біар урадувався: отже голос народу промовляв. Він виступив перед заліскою і зараз успокоїв юрбу. Він упевнив слухачів, що його правда мусить вийти наверх, але нехай слухачі ще нині вислухають пєсу Мольєра.

На другий день імя Біара було на устах цілого Парижа. Тоді досить було будничного скандалу або дурної пригоди, щоб загальна опінія звернула увагу на якусь особу. Навіть графиня Дюбарі поцікавилася виступом колишнього податкового урядовця і оповіла про нього королів Король сміявся як ніколи. Коли в Парижі довідалися про добрий настрій королів з такої причини, Біара звеличували як генерала, що вернувся з поля битви. З ним почали знайомитися люди з найкращого товариства, поети почали присвячувати йому поезми і газети позитивно окремі статті про нього. Найближчі париські кра-сви хотіли познайомитися з Біаром. Поет, якого виступом поцікавила сам король!

Франсоа Біар був захоплений. Він відкидав

дільни на національну польську традицію — створили на південних і східних окраїнах житий мур оборони Річчесполитої. Одночасно ідла завдання, що обов'язком кожного офіцера резерви є в міру сил і спроможності підтримати організаційний рух дрібної шляхти.

7. Львів, центр польськості південно-східних земель, не може бути тереном „україн-

ських“ демонстрацій, супроти чого здвиг масових „українських“ товариств, заповіджений на цей рік у Львові, не може відбутися. Звід накладе обов'язок на управу округи, управи кружків і всіх членів „Завоювачу“ на терені південно-східних земель, поробити всілякі заходи і кроки, щоб що ухвалу реалізувати.

Сенат ухвалив бюджет на 1938-39 рік.

В понеділок, 14-го березня ц. р. сенат закінчив наради над бюджетовим проєктом на 1938-39. р. і почав дискусію над бюджетом міністерства скарбу. Після дискусії сенат прийняв скарбовий закон і бюджетовий проєкт з ухваленнями змінами.

На цьому засіданні сенату висловив довшу промову віцепрем'єр і міністр скарбу Квятковський, який ствердив, що підставою умовин польського господарства тепер не погли, на-

віть країні, як на початку 1937. року, причому поліпшення скарбової каси теж краще, як перед роком. У дальшій частині своєї промови мін. Квятковський говорив про розвиток польського промислу, про нові фабрики, що повстали в останньому часі, і закликав, щоб уряд урухомить нові, середньоречинцеві або навіть довгочасинцеві кредити для промислу, ремесла і торгівлі, тобто для приватно-господарської діяльності.

Посол Войцеховський у крайній нужді!

Кілька днів тому у польських часописах з'явилася звітка, яку наводимо, як своєрідний документ часу, у бувальшому перекладі:

„Лист посла Войцеховського — у відповіді на відумані інсинуації та сплітки“. „Високошановний Пане Редакторе! Кілька тижнів тому з'явилися в деяких пресових органах статті, які скермовані проти моєї особи, в яких подібно в злобний та негідний з правдою спосіб, що належу до осіб, які беруть надмірну платню, яка сягає суми 6.000 зол., 8.000 чи навіть і 10.000 зол. місячно.

Я не реагував на ті свідомо придумані інсинуації, не заперечував їм, бо на яку волю певного типу людей нема у Польщі ажу. Якщо тепер забираю в цій справі голос, то мене спонукала до цього така подія:

Одні із моїх знайомих, оповідаючи мені про враження, які у громадянстві викликав мій виступ у сеймі у справі Митрополита Шептицького заявив між иншим, що страшує одного з львовян, зпосеред тих знайомих скромних людей, що не мислять до політики, який йому сказав: „Приготувив би я того посла Войцеховського за його хоробрий виступ у сеймі, коли б знав його особисто. Маю йому тільки одне закинути: згідно з тим, що писали газети, заробляє на двох посадах, у „Газоліні“ та Нафтовім Банку 8.000 зол. місячно, а це забагато на одного чоловіка“.

повними грудьми повітрям слав. При кожній нагоді він відчитував свою песу. Ніхто не мав сміливості зробити якийсь застереження щодо її вартості. Почесний директор державної „Французької Комедії“ князь Дюра, що доречі мало розумів на сцені, показав до себе Бірра і заявив йому, що готов виставити його комедію. Він виправдувався перед молодим поетом: „Ви знаєте, пане, що помилятися — річ людська“.

У цих хвилинах великого підвищеного настрою Бірра відвідав актор Брізар. Він був єдиний, якому песа Бірра подобалася підчас її першої лектури. Але тепер, коли він дістає її текст до рук, у ньому виринули поважні сумніви щодо її вартості. У песі зовсім не було того, що вона обіцявала спочатку. Для нього було ясно, що коли песу покажуть на сцені, тоді розчарування буде велике. Брізар сказав до Бірра: — Я раджу вам від широкого серця спалити свій рукопис. Ви скажете, що ви його згубили. А будьте певні, що ще по вашій смерті ваше ім'я буде згадане, а коли песу піchnуть грати, тоді ви тільки осмієте себе нею.

Брізар був скажений. Він гордо засміявся і викинув нахабного артиста за двері.

3-го березня 1773 р. виставили „Спокусника“ з великою рекламою. Театр був повнісінький. Брізар мав рацію: песа провалювалася як довга. Аж тепер почали всі галузувати з її автора. Він став комічною фігуркою. Така ганьба була за сильне для українського серця поета. Він збожеволів і його відставили до дому божевільних.

Тут 35 років пізніше аналішов його лікар Ескіроль. Над божевільним поетом перейшла нечутно буря революції. Ціле те громадянство, що на хвилину звеличало його і потім висміяло його, швидко зникло з життя. А поет як і колись відчитував усім домоглом свою надланену песу, зачеплений нею.

Песя в с.

Так, це забагато для одної людини у нашій бідній Польщі, де ширяться безробіття та скаля заробітків пересічно дуже низька. Тому цьому громадянство й усім людям доброї волі, людям пристойним, а виписи відносення, бо як людина, що працює на промисловій нині, мушу рахуватися зі здоров'ям приподною опіцією.

Стверджую, що: 1) в Акційній Сеймі „Газоліна“, яка є єдиним джерелом мого зарібкування, де я є членом Управління та працюю від 17-ти літ, моя місячна платня є брутто 2.438 зол., та після того, як відкинути дохідовий податок, сукупний свідчення й Зимову Поміч, дістаю нетто 1.835,91 зол. місячно при чому ніяких тангем не беру. 2) У Нафтовім Банку, який має спільну адміністрацію з Газоліною і де я є директором, не дістаю ніякої платні під нізкою фірмою. Прошу прийняти вислови і т. д. — Д-р Броніслав Войцеховський, посол до сейму“.

Прочитали ми це і прослезинилися. Бідолах! Таку кривду робити невинній людині та посуджувати її, що бере „лаздарну“ платню! А тимчасом цей крутий бідка: що значить „у нашій бідній Польщі, де ширяться безробіття і скаля заробітків пересічно дуже низька“ — скромних 1.835 зол., плюс 800 з добрим гаком золотих (нетто) польської платні, про яку з похвальною скромністю п. Войцеховський ніке не згадав ні — плюс вілля на вул. Норвіда у Львові. Що значить у наших бідних часах 2.600 з гаком золотих для сполучення дядька, який має такий сприт, що навіть у такому спростуванні „відуманих інсинуацій“ (чи інсинуація може бути невідумана?) він сам себе похвалити за свій „хоробрий виступ“, і зробити резерви з боку громадської опінії і прослезинитися над долею безробітних. Очевидно, і та безплатна посада директора теж не виключає, що чейже превенційну марку за засідання управи й членом виплачують — думаємо, що не дають по 5 аж 10 золотих отим бідкам, які не мають з чого жити.

Рішуче треба звернути на п. посла Войцеховського (він сам про себе пише „посол“ з великої літери — з пошани не до своєї особи, тільки до гідності члена законодавчої палати, бо скромність того дядька кожний дитина відомо) — увагу Комітетові Зимової Допомоги для безробітних. У своєму спростуванні п. Войцеховський доткнувся натикає, що це йому і з його нужденних 2.438 зол. місячної платні на Зимову Поміч стягнуть. А може би так дарувати йому? Бо ж по справедливості такі бідки заслуговують на те, щоб ще самому користати з зимової допомоги...

І як тут дивуватися, що у таких оцінках, які мусять вічно жити в тяжкій борні за матеріальну екзистенцію і кусок хліба, жови перелестатися, коли чує від порожнячих русинів про марнотраство, що панує в українських установах!

„Зберегти від забуття пам'ятку життя свого народу є справжнім подвигом, який вже тепер (1856) має повну вартість в очах кожної справді культурної людини“. Ці слова П. Куліша („Замисли о Юній Русі“, 1, 220) взяло собі за гасло „Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові“ (був. Чарнецького 24) і він, ставши у його ряди, причинився шми до ствердження старовинності української культури та її високого, європейського рівня вже у книжній добі.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 50. Четвер. 15 (3) березня 1888.

„ХАРАКТЕРИСТИЧНЕ“

У зв'язку з тим, що міністр освіти Ганс Келлерман у римських краях Австрії демагічно і бездумно, а булаєтської комісії парламенту відповісти тією справою широка дискусія. Завершено в цій справі слово — пише „Діло“ — хочемо до нових доказів, що галицькі русини під цим огорою на долі їм класти змоги особисто викласти свої вимоги, бо ні один русинський песел в цій справі не згадав, Чернавський, Бабинський і Галицький, не жана тільки „Братів шльонських“ щоби бодя від казати знову Галицький — це характеристичне — упикує за кримінальним засудили його на каторжні роботи в Сибірі. Галицький зголосив відійти, зламав кінцівку і зголосився на волю. Тоді вирішив піти з Галицьким і зламав Тісна, що на процесі зізнався проти нього Галицький туди удосітати, коли ще всі спали і почали прохлювати хати. Як селяни побудились і збігли з хати вогонь, шльонський почав стріляти до них і привів тріс людей і багату парову. Селяни розбіглися, а Рибаківський далі підпалював хати. Коли селяни чунали з першого страху і вихопили на Рибаківський той спосіб до палачів і сторони і згорів. З цієї села залишилися тільки старіці і діти, які були вбиті та поранені.

В цій самій статті „Діло“ подає, що українці жили тоді в Галичині одну гімназію (у Львові), з якої 30 середніх шкіль і ще домагалися гімназії в Тернополі, Тарнові, Новому Тарні і третій гімназії у Львові.

„НОВИЙ СТАРОСТА КАНЬОВСЬКИЙ“

В новинці під цим наголовком читаємо про подію в селі Комосі, гродненської губернії, Микола Рибаківський, що ліною процесувався зі своєю сестрою і в часі процесу напала на службу своїх прохвонів і стріляв до неї, причому одного разу єдиний і двох панків ранив. Війни прогресує і за цим засудили його на каторжні роботи в Сибірі. Рибаківський зголосив відійти, зламав кінцівку і зголосився на волю. Тоді вирішив піти з Галицьким і зламав Тісна, що на процесі зізнався проти нього Галицький туди удосітати, коли ще всі спали і почали прохлювати хати. Як селяни побудились і збігли з хати вогонь, шльонський почав стріляти до них і привів тріс людей і багату парову. Селяни розбіглися, а Рибаківський далі підпалював хати. Коли селяни чунали з першого страху і вихопили на Рибаківський той спосіб до палачів і сторони і згорів. З цієї села залишилися тільки старіці і діти, які були вбиті та поранені.

СУМЕРК БІСМАРКА?

Політичний світ зацікавився маніфестом німецького цесаря, Фридриха III, про який — як такто в політичному огляді — дехто думає, що він виірнений проти кн. Бісмарка або бодя до баг легеньку науку, як має вести дальшу політику. З другого боку цьому перерити вістка, що істотно відкинуто маніфесту цесар затвердив в часі війни і кн. Бісмарком.

З відчитової сали.

В Товаристві Українських Кооператорів відбувся в суботу 12. ц. м. черговий загальний, присвячений 50-м роковинам смерті великого хліборобської шадивно-кредитової кооператора, Фридриха Райфайзена.

Сходили відкрити короткою промовою кретар Т-ва ред. А. Жук, яку виконав став історичне й ідеологічне підкожжя, а його виступив у половині 19-го століття зрозумілої сільської кредитової кооператорії Ф. Райфайзена. По вступі забрав слово головний референт тих сходів д-р К. Коберський, який у першопрацьованім рефераті змалював постать цього по віддчі, а великого по своїй ідеї і суспільно-кооперативній діяльності Ф. Райфайзена. Референт переповів коротко життя і освітлені асесторонню діяльність і виконав її чия хліборобської кооператорії не лише в Німеччині, але також у всесвітньому кооперативному русі. Підкреслюючи свого роду містично-гійне забарвлення праці Райфайзена, референт високою цінність з його промови і висловив те зодів з його особистого життя для кооперативної нарис його духовного обличчя.

Численню зібрання аудиторія витримала референта рясними оплесками. Ред. Жук, який кінчав сходів, показав широкого інтересу Райфайзенівським думкам у нашій кооперативній роботі.

Черговий виступ відбувся в серні березня ц. р. в доміні РСУК, вул. Тетянівська 1. Реферув д-р Зенон Петри про стан і перспективи кооперативу для заспокоєння різних інтересів, промислових, ремісничих і т. д.

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕРСЬКИХ КОНСУЛЬТ

Між Москвою і Тереганом дізнали про зумовлені, на основі якого СССР закінчив консультативні станиці в Персії за згоди Ірану, Персія — всі консулянти в СССР і в Терегані (НАТ).

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Про звання адвоката і красномовність.

Під таким наголовком побачила світ прекрасна праця про адвокатуру і мистецтво правничої оборони — представника французької патристики Фернанд Поена¹⁾, колишнього декана адвокатської Палати в Парижі. В її чотирьох розділах дає нам автор історію і філософію адвокатури, організацію адвокатського стану у Франції, підставові правила адвокатури і акційні думки про красномовність. Книжка цікава тим, що автор незвичайно ясно і живо, по мистецьки розглядає суть порушеної теми, даючи чіткий образ її цілості. Багато у ній цікавих цитат, алучних і цінних заваг і скарбниці мислених і етичних засад адвокатського звання. Із замітки ще й тим, що автор призначає її не загальною, не для... адвокатів. Бо нема, каже, адвоката, а винятком хіба лікаря, щоб так тісно адвокатура визалоса з приватним життям. Із автор розкрити перед громадянством нашу адвокатуру, скинути її тогу, а вказати на великі цінності, шляхотні думки та її людські завдання.

— незалежність, безкорисність, чесність. Дальша риса адвоката — повага; перед ним століттями вимагали від нього, щоб уже сам його зверхній вигляд викликав таке враження (міг голитися, носити бороду, або бачки, тільки не... вуса). Повинен оминати всього, що моглоб видаватися рекламою, або намагання зєднати собі розголос. Правдивому адвокату треба протиставити крутійських правників, що не знанням, совістю і не трудом, але зручним вивручуванням законів надають незаконності ознаки легальності. (Молієр). Автор дає відповідь на погляд вулиці, мовляв, адвокати мають подвійне сумління, бо завжди знаходяться до одної справи двох адвокатів, що з рівним переконанням беруться боронити двох суперечливих тез. Чи ті інтелігенти чесно боронять суспільних справ? Так, бо в судовій правді нема математичної правди. Терезки символічної ваги завжди хитаються. Кожний перед судом боронить своєї правди і кожний має свою слушність. Про слушність рішає суддя, не адвокат і не до нього належить устійнити кінцевий білянс. Як лікар, не має права відмовити допоміжорому — так і адвокат у принципі не повинен відмовити допоміжорому, хто до нього звергається. І саме красою адвокатського звання є мужню боротися в обороні всіх безборонних братів, без огляду на те, ким вони не булиб. Боротьба йде всюди, де життя стикається з життям — у природі під знаком сили, між людьми під егідою права.

Між адвокатами існує рівність — її символ чорна тога, а дальше якнайбільша товариськість, ввічливість, прихильність. Адвокат повинен триматися засад чесної гри, чесної боротьби. Адвокат рішаючись, чи прийняти чи відкинути справу, повинен слухати виключно свого сумління. Якщо відмова диктована є лямкою перед публічною опінією — так це ознака браку незалежності.

Праця адвоката не лиш відповідальна, важна і конечна, але незвичайно важка. Хто бажав дійсно посвятитися адвокатурі, мусить по теоретичних студіях перейти стадію суворой, довгої практичної підготовки.

А дальше подає автор чимало цінних заваг для адвокатів у їх праці в канцелярії і позаяк нею щодо їх гідності і поваги, як прийматимуть і клієнтів і гонорарі. Він зображає устрій адвокатури у Франції, що в засаді не ріжниться від устрою в Польщі. Аплікація трилітня. Вона далеко не запевнює відповідного практичного вишколу. Тому й там існують тенденції до її реформи. Відтак приходить Поєн до мистецтва оборони. У ньому перше місце займає красномовність, що не є даром, але мистецтвом, і то з усіх найтруднішим. Таксамо як чоловік із найкращим голосом наразиться на сміх, козь без підготовки важиться виступити навіть на підрядній естраді — так і оборонець без попередньої вправи і досвіду нехай не важиться займати місця на лаві оборонців. Це знали старинні греки і римляни; їх знамениті промовці вложили багато праці у відповідні реторичні студії. Ораторес фіюнт! понад усім у промові має виступати зміст. Мистецтво без знання, наче цвіт без соку. Треба знати право. Не можна поділяти в людини ніщо з того, що вона знає, коли вона не знає того, що повинна знати. Боронити справу — значить скомпонувати оборону і представити її перед судом. Добра оборона мусить мати план, мусить бути сильна у розвиненій темі, має визначатися поправністю і хитерством, навіть мистецьким, стилем, а промовець мусить уміти володіти чутливою модуляцією голосу і чистотою дикції. Найбільшою таємницею мистецтва, як переконувати інших — бути самому переконаним. Авдиторія і суддя відчують неспок, коли оборонець сам почуває себе ніяково. Промови не можна читати, ані рецитувати, ані импровізувати. Ніколи не можна здобути авдиторії читаною або рецитованою промовою. А импровізація? Импровізація небезпечна. Автор наводить слова Берієра: „Таємниця импровізаторів у тому, що вони ніколи не импровізують.“ Красномовність незвичайно тяжка і коштує багато труда, праці і довгих, поважних студій. Та треба знати, що і так без великих і довгих трудів ніхто не стане добрим адвокатом і добрим промовцем.



Ось кілька думок із тої цінної праці знаменитого адвоката і багатого досвідом оборонця. Хоч правдивою темою книжки є Франція, а проте її заваги не менш цінні і для нашого ґрунту. Вона призначена для загалу, але не меншу користь вона повинна принести правникам. Автор жаліється, що громадянство його не розуміє яксаїд і не доцінює адвокатури. Та цей прояв може ще у більшій мірі сльдиний у нас. Загал нашого громадянства бачить в адвокаті лише людину, що за гроші продає своє знання, в одного цю рису більше, у другого менше, — а не хоче вглянути у ту велику місію і творчу працю, яку сповняла і дальше виконує українська адвокатура в кожній галузі українського життя. Тому варт заглянути загальному під чорну тогу, бо таке знання напевно спричиниться до кращих взаємин між адвокатом земляком і громадянством. Відпаде тоді також потреба шукання помічі у чужих силах та роблення їх своїми дорадниками. Чи таким неукраїнським дорадникам і може лежати добро українського клієнта ближче серця, ніж адвокату українцеві? Ніколи! Адвокат неукраїнець дає і може дати лише своє знання, — адвокат українець дає знання і серце.

Та не лише для адвокатів і загалу корисна праця Поєна. Вона на часі рівнож для тих Панів, що, то намагаються адвокатурі відобрати її стрижнів то є її незалежність, а з адвокатів, отих представників вільного звання — зробити урядовців. Може застановляється, що роблять! Подав Л. Дубас.

ПОСЕЗОНОВА ВИПРОДАЖ
ПЛАЩІВ І РАГЛЯНІВ
ШАПИРА вул. Личаківська ч. 1.

Загадка для правників.

У старині жив один мудрець, учитель красномовності. За науку казав платити собі дуже дорого. Один з його учеників попросив, щоб подав умовним заплатити своїй винагороді. Учитель подумав хвилину і відповів:

— Половину винагороди заплатиш зараз. Другу половину заплатиш тоді, як скінчиш курс красномовства, будеш адвокатом і виграєш свій перший процес.

Учень згодився.

По якійсь часі молодець скінчив курс красномовства, став адвокатом, але не мав ніяких справ і тому міркував, що не обов'язаний платити решти гонорару.

Але учитель думав інакше. Внесу проти цього невдячного ученика позов. Якщо його засудять на заплату гонорару — дістану свої гроші. Якщо ж він устоїться зі своїми аргументами і виграє процес — все одно мусить зі мною розчиститися. В обох випадках я дістану гроші.

— Учень по отриманні позову з радістю закликав:

— А то дурень. Тепер уже ніколи не дістане грошей. Якщо я програю — то згідно з договором не дістане решти гонорару. Якщо я виграю — матиму за собою присуд суду і тоді не буду йому ніколи платити.

— Отже хто з них має рацію? Коли читачі будуть дивуватися — то можна їх запевнити, що на думку одного з найбільших авторитетних юристів, навіть сам Соломон був би здивований таким підходом до справи.



Адвокати існують від часу, коли спори між людьми перестала вирішувати сила, каже автор. Закони, чи вони обширні чи змістовні, існують завжди неясні, неповні. Всюди, де є закон, там мусить бути і суддя, щоб цей викладав і прикладав до життєвих потреб. А всюди, де є суддя — там треба призначити двох адвокатів... Кожна процесова справа утворює свій інтерес із своїм правом і своє право із правом слушності. І навіть найбільш сумлінний чоловік не має огляду, коли йде про перемогу свого слушного права. І громадянство не винайшло ніщо відповідного як те, що поставило між сторонами суддям — людей, яких метою є обороняти інтереси процесових сторін і які дають водночас запоруку чесності і совісності. Інтервенція адвоката відповідає теж і глибокій психологічній потребі. Процесові сторони відчують потребу довіритися комусь, хто хоч і сторонній, але вслушує їх із зрозумінням і прихильністю. Тільки адвокати вміють людину направду порозуміти, вміють вчутися в гармонію душі, і в душі. Автор пригадає старий алегоричний малюнок: усередині сидить постать Справедливості, тримаючи в руці меч і вагу. По обох боках стоять процесові сторони; самі сліпучі, засліплені інтересом держать міцно у закручених руках помішані контракти, письма, документи й ін. Бідні люди! чи хоча котрий із них знає вартість того, що так близько предстоїть йому? А між Справедливістю і клієнтами — ще один чоловік, спокійний, безкоштовний. Він перший досліджує — відкладає, суміє, підозріває, а може й пофальшувати і каже на вагу те, що правдиве. І хто зна, чи під клієнта не піднесе викислого клієнтського папірця, від якого залежить його майбутнє життя? Той чоловік, той правдивий, сумлінний, чесний — це справжній адвокат.

Адвокат обов'язаний у кожній ситуації захищати тільки самого себе і усувати від себе всі спонуси грошей. Він є співвідником і доверенцем тих, що до нього звертаються; він не перекладає перед обличчям Справедливості і нічим більше і нічим менше не вільно йому бути. Ідеалом адвокатського звання

¹⁾ Fernand Poen: „O powołaniu adwokatury i sztuce adwokackiej“ — przekład adw. Jana Ziella. Kraków, 1928. — wydawnictwo Uniwersytecki Pracech i Politycznych. — 1928. — 1928. — 1928.

МЛМЗ ПОДЪУВАНА

Концерт Любки Колесси у Празі.

В середу 9. п. м. мала Прага нагоду почути у нашій славній піаністці Любці Колесі на власному концерті у великій залі Центральної бібліотеки міста Праги. Вже сам факт, що Любка Колеса є ученицею славного віденського віртуоза й педагога Зауера козминого учня Ліста, додає, що вона є справді носієм славної традиції лістівської техніки й елегантної віденської фортепіанної школи. Але для нашої піаністки й знаменита техніка не є ціллю, лиш чудовим засобом для мистецького виразу, для відтворення глибокої змісту й композиторської індивідуальності репродукованого твору. Любка — це одна з тих сильних індивідуальностей, які до нерухливості вносять увесь чар своєї особовості, які при цьому вміють свою мистецьку індивідуальність гармонійно лучити з традиційним відтворенням стилю кожниської, ними інтерпретованої, композиції. Одною з визначних рисок нашої піаністки є чудово тіпований удар, ціла та багатоколірна скаля ударових засобів, якими вона динамічно використовує всю силу й барву інструменту та досягає чудових звукових ефектів — від тих найніжніших тонів світлани аж до самих вершин звукової градації, до тонів осейної краси, то знову твердої сили, інструмент трактує вона зі своїм, її питомим жаром, барвисто диференційованим способом, властивим відтворенням поодиноких частин композиції при рівночасній збереженні суцільної лінії репродукованого твору.

Інтерпретація Віньялі, спокійна й поміркована, мала в собі глибину й ширину концертів Баха, особливо ж була вона знаменита у плятично подвійній фугі, зновуж Модарт, гармонійно прикрашений у своїй аполонській красі, проливаю до нас солодкою і шляхотною ніжністю.

Все багатство мистецьких вальорів розвинула наша піаністка в романтичних композиціях Шопена й Шумана. Тут багатоколірна скаля удару перена, просто непомильна, техніка дали нашим артистці як найширшу змогу виразити всю армію її віртуозності й високої мист. культури. Це чули ми і в 4-х Шопенових мазурках, по вимагають чутливого інтерпретатора, відтворюючи зі зрозумінням високої поезії й легкої капризності, в „Andante spianato” та в Польо-

незі Ес-дур, де чудодійною технікою і з геніальною саморозумістю відтворила гідку елегантність і вишукану культуру аристократичних салонів. Або у Фантазії ф-моль, де чудовою динамікою, градієнто степенюваною, через ленте — наче через молитву глибокої побожності, якої ніколи не чуємо при інших репродукаціях, і яка у нашій артистки є ніби само-розуміла (чи не відбився тут на Шопені український вплив?), через багально-пристрастні тони доходить аж до трагічно-героїчного завершення.

Дві мініатюри Барвінського, хоч назовні мало ефектні й яскраві, зате глибокі змістом і потім народної тематики, відіграла Любка з великим чаром одушевленої поезії.

В Карнавалі Шумана — в цій типовій і головній творі німецької романтики, інспірованій романами Шуманового любимиця, німецького романтика-фантаста Жана Пауля — який так часто можна чути в інтерпретації найвишніших світових віртуозів, дала нам наша артистка почути те, чого ми досі ще ніколи так виразно і ясно не чули: не лиш силу звуку й часту в інших строгості інтерпретації, але дала нам відчути цілі поеми, що промовляють до нас словами, тими живими словами, якими може промовити до нас лише глибоке поетичне чуття незвичайно багатов уяви так, як ними промовляють поодинокі особи і сцени карнавалової маскарлади, з тріумфальним вступом і кінцевим переможним походом Давіда і Голіафа. У грі Любки чути ми й вираз глибокої ніжності, жару й кокетливої грації та огнистого гумору, звязаної фантастики та гарної пристрасті — все те було відтворене багатогранно, з мистецьким відчуттям та питомою Шуманівською технікою.

Тож не диво, що концерт Любки Колесси увінчався величезним успіхом і що вся праска критики висказується про нього в самих суперлативах, що в місті з великими музичними традиціями й вимогами, яким є Прага, має неабияк значіння.

У Празі, березень 1938.

Зденка Метельська.

ліцая Івана Квартіського, який заприсягнений з'являти, що бачив Музику, як він зблився до інших свідків. Тому пішов за ним і почув, як Музика оповідав їм, що говорив на розправі, а саме про чорне однін та бачки.

Св. Софія Тавора, бібліотекарка „Сили” зізнала, що у Великодню суботу позичила від Качора на вулиці як від тітчного брата своєї матері, 5 зол., що їх обіцяла йому за кілька днів звернути. Колиж несподівано третього дня свят стрінула на свячній у нареченої Качора Теклі Янович, перепросила його, що не звертає йому ще довгу, але зверне його в четвер у т-ві „Сила”. Отже бачила Качора в суботу 1., у півторок 4. і в четвер 6. травня, коли йому довг дійсно звернула. Дати цих днів тому так добре запам'ятала, бо саме був це час свят і посвяточні дні і що саме йшло про зворот позички.

На низку питань св. Тавора обстоює при цих датах.

ЗІЗНАННЯ НАРЕЧЕНОЇ КАЧОРА.

Св. Текля Янович, це 30-літня жінка, з правильними рисами лиця, убрана в чорний плаш і зелений шапочці, в руках ручна торбинка. Під час своїх зізнань кілька разів обертається та обмінюється довгим поглядом зі своїм нареченим Качором. Зізнала, що Качор прибув до неї 2. травня, себто першого дня свят і днюючи та ночуючи в неї перебував аж до 8. травня. В день виходив на місто, вечорами все вертався. На питання про подрібний хід побуту Качора 6. травня зізнала, що цього дня прийшов в год. 7. рано її пан Файлаєвич, який саме тоді приїхав, до кухні і бачив там Качора, який сидів на табуреті. На його запит, хто це, відповіла, що її наречений. Того дня був у неї П. країн Назар, що служив тоді при війську і питав, чи не було кого знайомого з їх села. Запам'ятала дату 6. травня тому, бо це було свято св. Юра, коли то багато прочан їздить до Львова. Качор носив на лівій руці годинник; рукавичок ніколи в літ не мав. Далі відповідала на низку питань у справі в'язання суперечностей її зізнань зі слідства з теперішніми. Свідок пояснює, що тоді не могла собі точно устійнити черги фактів.

Чергові свідки Михайло Лещук, 17-літній пастух з Івахова, денний зарібник Осип Цап та жінка Івахова Павліна зізнають, що не чули, щоб у травні минулого року хтонебудь в неї стукав до хати Івахова і що Івахів тоді вночі ніде не виходив. Не відомо їм, щоб хто тоді цілий день перебував на стриху хати, що були би заприміти. По переслуханні цих свідків оборона поставила цілу низку анекдотів.

...

В понеділок вечером зізнавала по польськи св. Марія Дзяліга, рим-кат., жінка підс. Тимка. На питання прокуратора і судді Шайди Марія Дзяліга заявила, що брат її чоловіка підс. Гринько признався перед нею, що пізнав Качора як того, якого відвозив до залізничної станції. Підсудні Гринько і Тимко Дзяліги підтвердили зізнання цього свідка. Ці зізнання викликали велике враження.

Новий акт обвинувачення

ПРОТИ СОВІТСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ.

Під кінець цього місяця або у початках квітня пам'ятається в Москві процес проти 23-ох осіб, дипломатичних представників з Тонія, Варшави, Гельсінкі, Бухаресту і Талліна та вищих урядовців наркомінделу. Акт обвинувачення проти них вже готовий.

Ще перед тим стануть перед судом червої генерали м. ін. Дибенко, Ворошилов, Бліхер, Буденний. (АТЕ).

СЕРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Як довідуються агенція АТЕ, цієї весни відбудеться низка політичних процесів у Києві, Харкові та Одесі, крім того в Ленінграді.

БУХАРІН І ТОВАРИШІ ВЖЕ НЕ ЖИВУТЬ?

Як подає АТЕ, у Москві говорять, що в понеділок виконано присуд на всіх засуджених у московському процесі.

Всі вони, крім Бухаріна, просили помилування, та Сталін навіть не розглянув їхніх прохань.

Зате ПАТ повідомляє, що присуд виконали щойно у вівторок рано і що між навісними випоминуваних нема Розенгольда — виходило, що він не просив помилування, або що його одного не помилювали.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО”

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ ЄДИНА Українська Каса Ощадности

із правом пупілярності веде всі банкові чинності — з днем 15-ого березня 1938 перенесла свої бюро до власної кам'яниці Ринок ч. 5. І. п.

Тел. 1207.

1-3

Чековеkonto ч. 144.755.

Вбивство в Белзці перед судом.

(Від власного кореспондента.)

СЕМІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Процес про жалюгідні події в Белзці добі-ає до кінця. Нині зізнавали останні свідки, покриті обороною, описали промовлятимуть оборонці. Вироку сподіються в середу вночі тимбільше, що на четвер розписана в цій самій залі нова розправа. Зацікавлення процесом залі велике. Публика щільно вповнює залу і залю коментує хід процесу, а головні зізнання св. Фурмана, в яких пробиваються передовсім ті моменти, що їх підніс цей свідок, а саме: 1) що учасники нападу в Белзці були перестрашені та заскочені трагічним його вислідом, 2) що їх ціллю було лише здобуття гроша та 3) що Качор згідно з найсильнішим переконанням суду був рішуче одним із учасників нападу. Зацікавлення публіки розпавою тимбільше, бо саме в понеділок зізнавала наречена Качора Текля Янович.

Як перший зізнавав голова т-ва „Сила” Іван Музика, 34-літній друкар, описав 25-літ-ній старий Степан Кукуляк, старий Володимир Чумак, друкар Григорій Заремба та бібліотекар „Сили” Софія Тавора.

Всі ці свідки зізнали, що критичного дня, 6. травня 1937. р. підс. Качор був вечором у т-ві „Сила”. Всі вони подають згідно, що саме ту дату тому так добре собі запам'ятали. Деякі з цих свідків пам'ятають, що того дня розмовляли навіть з підсудним, але вже не пам'ятають змісту цієї розмови. Голова т-ва Іван Музика зізнав, що донині пам'ятає кар-

тину, як того дня, сподіючись з нагоди празни-ку св. Юра більшого натовпу в т-ві і контро-люючи, чи зберігають лад у поодиноких са-лах бачив, як підс. Качор стояв у малій біблі-отечній кімнаті побіч бібліотекарки, при ота-реній бібліотечній шафі. Бібліотекарка Софія Тавора була в плащі, в зеленім беретнику на го-лові. Цих свідків засипують низкою питань прокуратор, суддя Шайда, д-р Мошинський та оборонці. Свідки обстоюють при своїх зізна-ннях, що Качор був 6. травня вечором у доміш-т-ва. Характеристичний є між іншими запит судді присягаю Мєндика чи „Сила” є легаль-ним товариством і чому має таку назву?

По чвертьгодинній перерві між присутніми почала кружати поголоска, що на коридорі суду арештовано за приказ прокуратора св. Павла Музику під замітом намови непереслу-ханих ще свідків до фальшивих зізнань. Одно-часно прокуратор поставив внесок, щоби три-бунал переслухав поліція Квартіського на об-ставину, що св. Музика звернувся на коридорі до інших свідків, щоб зізнавали, що Качор був 6. травня у „Силі” в чорному однін та яку мав тоді фризурку.

Обор. Шевчук не противився цьому внес-кові, бо не вірив, щоб Музика, як розумна лю-дина, міг у призначенні поліції допуститися та-кого вчинку і просив, щоб переслухано також тих свідків, до яких Музика мав звертатися, що саме він до них говорив.

По надаль тогочасна обстановка переслухати по-

Зі сойму.

На нинішньому п'ясиарному засіданні сойм одностайно ухвалив закон про охорону імені мари, П'ясувського, Промисляв прем. Складковський, мін. Каспінський і пос. Свідзінський.

КИТАЙЦІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ПРОТИНАСТУПУ.

На фронті Монгай почалась китайська контрфорсина. Поки що важко собі уявляти, до чого змагає китайське командування — відомо лише, що китайці перейшли в кількох місцях Жонгу ріку і негайно заатакували японців. На границі провінцій Шансі й Гонан дуже активні китайські партизани.

З туристичної хроніки.

З ЖИТТЯ У. Т. К. Т. „ПЛАЙ“.

Українське Туристично-краєзнавче Товариство „Плай“ започаткувало нещодавно реферативні мандрівничі теми. П. Б. Хамула поділився зі слухачами своїми цікавими враженнями з прогулянки по Чинчиських Горах. П. С. Костецький говорив про перший мандрівний табір то Гукуншані.

Останньої неділі (13. ц. м.) виголосив дуже цікавий реферат про Мармароські Карпати голова „Плай“, д-р К. Пиваківський. Ця частина Карпат тіляки в 10-ти відсотках знаходиться в межах польської держави. У великій частині заселене її українська людність. Прогулянки в ту сторону можна робити користуючись з туристичної конвенції. Під оглядом геологічним цікаві Мармароські Гори тим, що вони старшого походження, як цілі Карпати. З причини значної умовної висоти роблять враження альпійського краєвиду.

Після загальних інформацій описав д-р Пиваківський свою прогулянку спершу залізницею до Требуші, потім Білим Потоком на Мармароського Попа Язана та даліше хребтом на Сіг. Пиваківський відзначив уривки з опису подібної прогулянки д-ра Левинського з 1911 р., що перший з українців вибрався туди. Від того часу багато змінилось. Мармароські Карпати перестали бути незвідомою землею, куди треба було йти з провідником, але чудова краса тих гір викликає однакову велику вражіння тепер як і тоді.

Примітний спосіб оповідання прелеганта-доповідач слухачам, на жаль нечисленним, з зацікавленістю вислухати цього реферату. Б. С.

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР НАРОДНОЇ ПІСНІ Й ТАНКІВ.

У суботу 12. ц. м. відбулася в гімнастичній залі Академічної Гимназії незвичайно симпатична імпреза: „Вечір народної пісні й танків“. Організаторами цієї імпрези були вжиток „Рідної Школи“ ім. Ганни Барвінок та Батьк. Кружок дівочої школи ім. Т. Шевченка у Львові. Виконавцями були молодь дівочої школи ім. Т. Шевченка. На програмі акомпанієм співочі, музичні й танкові точки. Дуже гарно зіспівалими античними хороми диригував проф. Гриневський. Найкраще вишло виконання Леонтовича „Не ходила на вулицю“ й Гайворонського „У неділю рано“. З танкових виступів подобався „Крикий танець“ (з характером хороводу) і „Колас“. Як завжди, багато захоплення викликав виступ бандуриста п. Гонти. Танки були укладу й виступу п-ї Оленки Захляської. Фортельно-вий супровід був у руках п-ї С. Пшенички.

рс

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Тернопільський суд присяжних засудив за приналежність до ОУН: Василя Охримовича — на 8 літ в'язниці; Віктора Борнатука — на 5 літ; Мадельського, Василя Колосовського, Мартина Руду, Євгена Петероль та Михайла Юрія Віктора Роговського на 2 роки; Володимира Безкорвайного — на півтора року; Василя Званиця і Ореста Бріля — по 3 роки поправного дому зі звільненням; Зенона Ласому, Мислава Болыета, Миколу Клинка, Романа Топольницького і Івана Клинка суд утімнув і віддав під наглядом опіку родичів; також Ореста Скороденя віддав під опіку родичів.

Учасником Зенона Пилжара Романа Лукасевича, Людомиру Будку і Степана Кутного.

Національні війська здобули в 6-ох днях 5.500 квадратних кілометрів.

Спеціальний висланик Авака повідомляє з фронту: У 6-ох днях національні війська зайняли в Арагоні простір у формі прямокутника, широкий на 60 км, глибокий на 92 км.

60 КІЛОМЕТРІВ ВІД СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ.

Під цю пору національні війська віддалилися на 60 км. від пристані Тортоза у гірній Ебра. Їхні передні сторожі доходять до місця, де перехрещуються шляхи до Таррагоні і Валенсії. Коли його здобудуть, червоним залишиться лиш один шлях з Каталонії до Мадриду — їхнє положення буде трагічне.

АРАГОН У РУКАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

Офіційний комунікат зі Саладінки стверджує, що національні війська зайняли всі гори в околиці Льялькані, стратегічно дуже важке

місто Арагон, та місцевості Кастель Десабра, Камізар дель Олівар, Гаргальйо і Ліянта дель Даснос. Національні війська йдуть даліше вперед — вони взяли понад 1.500 полонених. Барселонське міністерство оборони підтверджує, що національні війська дійшли до долини Альканіа — Калянда. Альканіа зайнята національними військами. Червоні зістріли 6 літаків.

НЕВДАТНИЙ НАСТУП ЧЕРВОНИХ НА ПІВДНІ.

На відтинку Мотріаль (фронт Гренада) червоні перевели наступ, але мусили відступити з великими втратами.

Ділом ушануйте пам'ять тих, що своїм мужавим та терпінням поставили нас у ряд військ.

Гітлер про поморський коридор.

Гітлер дав представникові „Дейлі Мейл“, інтерв'ю на тему Австрії, в якому м. ін. звернувся увагу на добрі польсько-німецькі взаємини та сказав: Признаю, що Польщі необхідний до-

ступ до моря. Прикро лише нам, що цей доступ становить коридор через німецьку територію.

Деякі часописи підкреслюють, що це останнє речення ПАТ у своєму звіті опустив.

НОВИНКИ.

— Громадяни, хочете мати свій першорядний ресторан у Львові, ходіть до Михайла Шапка, Ринок 11. 603 1—3

— Веснянок, угрів, акни, всяких дефектів шкіри, позбудетеся, пані, в Інституті „Космео“. Миколай 7. 143 —7

— В Т-ві „Молода Громада“, 17-го березня ц. р. в год. 7. веч. поділиться ред. Р. Голіан своїми вражіннями з останньої подорожі по Німеччині. Вступ для членів Т-ва і учасників Клубу. 602

— В Українському Лікарському Товаристві чергові сходили членів у п'ятницю 18. березня в год. 7. увечір. На сходинах виголосить д-р Према Малис доклад п. н. „Емболія та тромбози“.

— Полісся у матеріальній культурі — це наголовок реферату, що його виголосить м-р Р. Гарасимчук та м-р І. Гургула на черговому „Поліському Вечорі“ у четвер 17. ц. м., год. 18 в Музею НТШ. Вступ за добровільними датками, для членів Т-ва Прихильників Музею НТШ вільний.

— Етнографічну виставу „Полісся“ в Музею НТШ можна відвідувати щодня від 8—16 год. за вступом 50 та 20 сот. Збірні прогулянки по 19 сот. Для членів Т-ва Прихильників Музею НТШ вступ вільний.

— Зв'язок Шевченка і Гошинського з Вальтером Скотом — це наголовок реферату, що його виголосить в українській мові проф. Плятон Лушпинський у п'ятницю 18. березня в год. 5-й попозудні в залі Українського Наукового Інституту у Варшаві, при вул. Саушевській ч. 7.

— Протилитовську демонстрацію уладили у Львові польські студенти, які перейшли вулицями міста, несучи транспаренти з написами: „Між Польщею і Литвою нема кордону“, „Так, як Гітлер“ і т. д. По місті розкинуто летючки.

— Бурхливе віче в обороні адвокатури відбулося минулого понеділка ввечері у т. зв. кофійній залі промислово-торгівельної палати у Львові при вул. Бурляра ч. 5. Перший промовляв проф. д-р Вол. Старосольський. Підчас його промови гурток польських адвокатських аплікантів намагався стероризувати промовця, щоб перестав говорити по українськи і промисляв по польськи. Річ ясна, що закокурчені ендеки дістали належну відправу від велитенської більшості присутніх, які порадили недоволеним, щоб покинули віче, як не розуміють української мови. З черги промовляв адв. д-р Дреневич підкреслюючи, що адвокати мали більш права в айманицьких державах, ніж мають у Польщі. Чергові промовці адвокати: Гельман, Гольдблат, Ольшевський та кількох аплікантів, між ними м-р М. Дзюба і м-р Луценко теж гостро виступили проти нового закону про устрій адвокатури, за яким однодушно заявивось ледви кількох польських аплікантів ендеків. Вони теж увесь час пописувалися ріжкими протикандидатськими окликами так, що навіть увійшла поліція на сцену, щоб інтерв'ювати. Віче скінчилося приняттям низки резолюцій в обороні прав адвокатури і проти нового закону про устрій адвокатури.

— Ревізія й арештування. В селі Рибнишак, пов. Бережани, поліція перевела недавно реві-

зію у Федька Островського, якого арештував. Крім того поліція з Кристинополя перевела ревізію у В. Поліщука з Жабча Мурованого кружачи за зброєю, якої не нашлася.

— Студенти злодіями. При кінці лютого з р. власничка реальності при вул. Сагайдачного ч. 5. Адела Поворозник, повідомила поліцію, що підчас її неприсутності вломники вбрали з її помешкання всі цінніші предмети і готівку вартості 10.000 зол. Одностайно повідомля, що два субльокатори Роман Круковський, студент прав та його приятель Леслав Піргардт, які випроводилися 4 дні тому, пропали без сліду. Свідство виклали, що крадіжки допустилися оба субльокатори. Бемсередино по крадіжці заставили частину біжутерії в льомбарді, а з рештою біжутерії пішли до Перемишля, а звідти до Варшави, де кілька днів весело забавлялися за крадіжкі гроші. Коли зорієнтувалися, що поліція вже на їхніх ді, втікли до Гродна, де поліція арештувала Круковського, а згодом і Піргардта. За арештованих поліція відобрала ще частину крадених річей.

— Краєва хроніка. У Жовкві Іван Костюк Михайло Ширий заатакували учителя Євгена Гайвиського, який боронився революційними напасниками. — У Радужі, п. Рина Рюка, 5-літній Михайло Черенис бавився ревізаром і вбив свого ровесника Михайла Цури.

— Виїзд робітників на сезонні роботи. З італійських тижнях виїхав з Рівнішчини близько гурт робітників і робітниць на сезонні роботи до Франції. В найближчому часі виїдуть туди робітники на сезонні роботи до Естонії. Як видно з дотеперішнього набору робітників на сезонні роботи виїжджають виключно жидівські робітники (ці).

— Погрожують судові за виконання прав. До окружного суду у Варшаві надіслали анонімний лист із підписом „застага червоного смока“ з погрозою суддям на випадок виконання присуду смерті щодо бандита Марушкі. Лист вислано 11. березня ц. р. з Каткова. Автор погрожує смертю всім, які сколять і судили Марушечку на кину смерті. З анонімним письмом виходить, що лист писав північний Анонімний лист передали слідчі замі.

— Німці в Чехословаччині, яких є тих і силовна 3,5 міль. душ, видають 63 щоденні 145 інших часописів. У 1935 р. виїхало в 1.576 книжок німецькою мовою.

— Москва хоче винимати звинувачення. Польська преса подає погрози, що польський уряд звернувся до польського уряду з пропозицією винимати звинувачення в Штрайха в Любоні комуніста В. Нова. 5-ох в'язнів католицьких священиків з ССД Кружляють погососи, що рознімають священика згодилася на це. Міростані ласки заперечують ці погососи.

— Завалився великий міст. У польській передполюднем завалився зі страшним гулом міст короля Альберта в Гассель, довжиною 30 метрів. Катастрофа трапилася саме у часі, коли міст зважився трамвай, перекреслений залізничним. На шість катастрофа не потонула і в бою ніяких жертв у людей. Здається, причиною катастрофи міст був пошкоджений конструкції.

— Летунська комунікація з Берліна до Багдаду. В найближчому часі німецька „Люфтваффе“ поширить свою летунсько-поштову комунікацію між Берліном і Стамбулом ще пасажирською лінією до Багдаду. Раз на тиждень буде курсувати пасажирський літак з Берліна через Відень, Бєлгород, Атини, Родос, Дамаск до Багдаду.

— Найвища антена в Європі. Французький уряд почав будову висильної радіостанції на вершні Кордінкер у Піренейх, високім на 2.535 м. Радіостанція положена на узбіччі гори, 800 м. нижче від верху. Це буде найвища антена в Європі.

— Самохід з радом у Льондоні. Майже кожний шпиталь у Льондоні має рад, що при його допомозі лікують рака та інші недуги. А що багато шпиталів на провінції не має раду, в Льондоні збудували спеціальний самохід, що перевозить рад до провінційальних шпиталів. У самоході є спеціальна скриня з олов'яних плит, що важить коло 200 кг., щоб охоронити шифер перед небезпечними проміннями раду. У скрині перевозять грам раду. Шпиталі дістають рад на кілька годин. Що вечора рад перевозять до сейфу в самоході, що його зберігають у спеціальному гаражі.

— Корабель з товарами пішов на дно. Перед кількома днями осів на мілині коло Клайпеди корабель „Нерінга“. Тепер наслідком буревію на Балтику цей корабель затонув з цим вантажем. Кораблям з Данцігу, які ввійшли на ґрунт, не вдалося притягнути корабля до пристай. Поліція з Клайпеди арештувала капітана корабля „Нерінга“ і веде проти нього слідство у справі катастрофи і смерті трьох моряків.

— Подорож проф. Пікара у глибину моря. Перед кількома місяцями проф. Пікар висунув проект підморської виправи до глибини 10.000 м. Спершу міркували, що цей проект мало реальний, бо його здійснення коштувало би багато більше, ніж попередні лети бельгійського еченого до стратосфери. Тимчасом бельгійське товариство наукових дослідів, що фінансувало попередні лети проф. Пікара та його співробітника Косінса до стратосфери, зацікавилось цим проектом. Згадане товариство дало вже проф. Пікарові відповідні фонди на переведення дослідів, щоб ствердити практичні можливості підморської виправи, і щоб висвітлити глибини глибини моря. Тепер проф. Пікар переводить досвід в лабораторіях політехніки у Брюсселі. На випадок позитивних дослідів подорож до глибини моря відбулась би вже в короткому часі.

— Страшна катастрофа автобусу. З Картагін в Колумбії надійшли вістки, що на одному закруті перекинувся автобус з кількадесяма пасажирами. До катастрофи дійшло наслідком дуже швидкої їзди на закруті. В катастрофі загинуло 10 пасажирів, 14 важко поранених відвезли до шпиталю.

— Рікні вісти. Місто Такуба в Сан Сальвадорі знавистив землетрус, від якого завалилося кілька державних домів і кільканадцять приватних. — У Монтевідео в Уругвай почалися міжнародні полуднево-американські шахові змагання між дружинами Аргентини, Бразилії, Чилі та Уругваю. У змаганнях бере теж участь шаховий мистець світа д-р Альохін. — Недалеко від Фезу наїхав поїзд уночі підчас густої мряки на стадо баранів. Поїзд убив 122 баранів. Описано вивиснилося, що пастух баранів заснув у полі, а барани пішли на залізничний шлях, де їх масакрував поїзд.

— Запір. Вже старі методи ліквідації науки призначили великі примітки природної гіркої води ФРАНЦІЗКА РОСНОА, як єдиний гідний джерело прочищення цієї води.

— Висока адорська вигода. Добре самопочуття викликає охороми в формі доплатного способу гігієни-адорського — таким способом є ОДОЛЬ. ОДОЛЬ єдиний до УОТ зобов'язаний адором, відбілює і до прикраси віддає.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

Wschod — Orient. Kwartalnik poświęcony bałtyjskiej sprawi narodowościowych. Rok XI Nr. 4—5. 1937. Warszawa.

URANIA. Czasopismo Polskiego Towarzystwa geograficznego. Rok XVI Nr. 1. Luty 1938. Lwów.

MORZE. Organo Ligii Morskiej i Kolonizacyjnej. Rok XV. Nr. 3. Marzec 1938. Warszawa.

PIOM. Tygodnik literacko-społeczny. Rok VI. Nr. 9. Warszawa.

Алькоголізм стелить ліжку сухотам.

Дописи.

КРЕМ'ЯНЕЦЬ.

Міністеріальна комісія у Крем'янці. На дніх приїхала з Варшави до Крем'янці спеціальна комісія міністерства внутрішніх справ у зв'язку з головною подією в Гриняках. Комісія ця виїхала до Ланковець, щоб на місці ознайомитися з місцевими старшинами КОП-у та з віта Стадінського і зібрати матеріал для висновку міністра внутрішніх справ на інтерпелляції українських послів у сеймі. У зв'язку з цим ходять поговори про персональні зв'язки серед отаршанського сауду КОП-у і в керівництві староства.

Перенесення референтів безпеки. Референти публічної безпеки крем'янського староства Юрій Виласур у зв'язку з подіями в Гриняках перенесли до Герохова. Призначений референтом у минулому році п. Виласур, бувши довіряльним старшиною (де він звався Георгій Велозоров), був русофілом і через те до сього вороже ставився до місцевих українських організацій. Він причинився до закріплення у Крем'янці філії Союзу Українок, не давав дозволу на заснування по селах філій Українського Добродійного Т-ва та застосував своєрідну систему при перешуванні доведених вже українських пох для аматорських вистав і вистав з Кобзаря, де заборонявав та виключав усе те, що було неприхильне чи вороже до росії (заборона крутківських академії, вистави „Воякиня“ Лесі Українки, академії на честь гетьмана Мазеви, вистави заборона вистави у Крем'янці про пам'ятку по крутківській та за думу померлого в Катині генерала армії У. Н. Р. Вольського). Своєю виборочною вибіркою п. Виласур тамував природний розвиток українських культурно-освітніх організацій, виключаючи тим необхідне подорожання населення.

КАЛУШ.

Курс для провідників Секції Господарств при кружках Т-ва „Сільський Господар“ у Калущі. Філія Т-ва „С. Г.“ в Калущі викладає дуже багато праці для піднесення господарської культури в повіті. В цьому році філія „С. Г.“ звернула особливу увагу на організацію та виконання вального селянського життя. Щоб навести точний аналіз із живою-селянською філією „С. Г.“ укладли в дніх від 25. I—5. III. 1938 р. курс домашнього господарства для підготовки провідників Секції Господарств при Кружках Т-ва „С. Г.“ у Войничі. На початку курсу висловили свої пропозиції комітети (кухні, викладача освіти, інтернат для курсантів) Р. М. у Войничі. На курс вислали своїх представників різні культурно-освітні та економічні установи повіту. І так було всіх 29 курсантів із 17-ти громад повіту. Всі вони почали курс на добрий успіх. Курс був цікавий, що на базисі курсантів упродовж курсу мусіло продовжити його ще на один тиждень. На курсі викладали такі предмети: 1) Організація жіночих секцій — д-р Х. Копишніч, референтка Гел. Т-ва „С. Г.“ у Львові. 2) Кухонарство, трикотажство та навука крою — Інструкторка філії „С. Г.“ в Калущі п. Я. Савосівська. 3) Гігієна людини і хати — д-р М. Дольський, лікар у Войничі. 4) Гігієна с.-г. тварин і ооцеративне мовчарство — д-р Н. Рудницький, д-р Р. М. у Войничі. 5) Городництво та годівля с.-г. тварин — інж. П. Дубішній, агроном філії „С. Г.“ в Калущі. В нагоді курсу укладено забаву, в якій члени дохід віддали на Р. Ш. Крім цього з курсу відзначалося коло 100 кг. барометр, яку дотали біли Войничі. Дев'ять й молоді в різних сторін повіту за короткий час курсу так зацікавили, що їм важко було розлучитися. Філія „С. Г.“ сподівається, що учасники курсу використали варту на курсі апарату у своєму селі. Подібні курси укладли філія „С. Г.“ для Секції Господарств при кружках „С. Г.“ в Ясели в дніх 27. I—5. III. (за ін. інструктора в Гел. Т-ва „С. Г.“ в Львові п. Ольга Петликова) і при кружках „С. Г.“ в Негині (за ін. п. Михайлиною Гаврилою). Інструкторка в Ясели п. О. Петликова починав 9-го березня п. р. новий курс для Секції Господарств у Гелії. Дня 4. березня п. р. в Середньому зачинився такий курс інструкторка п. П. Дубішній.

БОРЩІВ.

Академія в честь О. Кобилянської. Заходом Секції Господарств при філії Сільського Господаря відбулася дня 27. лютого академія в честь О. Кобилянської. Свято це збігло велику масу народу, що зібрався до селі Народного Дому. На сцені переважало селянство, яке прибуло пішки або на возах, не тільки з близьких, але також і з дальніх сіл. Цілість свята зробила гарне враження, всі токи були добре підготовані, спільна з популяцією письменницькою гарно прибрала. Академію відкриває голова свята, свята пані С. Воркунова, яка в короткій, дуже гарній промові поославляла пам'ятку свята та закликає на послуги письменницькі для жіноцтва. Пані Д. Налонетта відчитала реферат про письменницьку діяльність О. Кобилянської, звертаючи одночасно увагу і на громадську працю письменниці. Реферат був цікавий, жаль тільки, що деяка частина прибутих не могла його почути, бо авторка виголосила його на титі. В дальній частині програми на сцені показували селянські твори: жіночі зі Солов'яни і Воякиня та мішани з Ланковець і Ніска. Хорі ці виконали

з народів і одних, які своєю красою і оригінальністю тапали за очі, приволювали до себе, так як виступили тих добре підготованих хорів давала насолоду не тільки слухом, але й зором. Найкраще враження зробила на присутніх хор в селі Ніска підбором і виконанням жіноць та своїми художніми одягами. Дуже мило враження робив хор с. Гелії. Це вже нове покоління, виховане в чист. „Промислах“, в кооперації та дружнах „Сільського Господаря“. Пова важко працює дома і за господарстві, вона знаходить час і охоту працювати за культурно-освітньому пох. Із виголошених на академії трьох десятих треба в першу чергу відметити панну С. Кривеняку, яка вірши Уляни Кравченко переклала з великим умінням. Також десятих і десятих Данилевич з Жалінця та десятих з Жалінця Анни Ладарушної заслужили на увагу. Гарне враження зробила на присутніх струнна оркестра малих дітей з села Козачини, яка за короткий час (всередині 2 м. сестри) виклала досить добре пішу пісню народної пісень. Програму закінчила жвава картина, що не дуже підходила до свята. На закінченні академії відпочили національний імени. Слід відзначити, що в цілому свято вийшло гарно і показало в тому засаду управи освіти та й організаторів панни Ірени Малишків. Чувий.

Чи знаєте Ви, кілька є неписьмених у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ“, що її видала „Промисла“ в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-тільки! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

ДРОГОБІЧ.

Після гостини театру Я. Стадінки. Треба відразу сказати, що порівнявши ось тоді з театром ім. Садовського виходить на вершину театру Стадінки. Це під теперішню пору один із найбільш наших театрів. Тимчасом його ще відоме проміжне. Передусім треба ствердити, що театр не представляє собою так швидко, якби бразом до штурму під свою силу. Нпр. „ЧОРНОМОР'Я“ вийшли досить удамо, але „Запорожці на Дунаї“ рідше не під силу такому театру, як теперішній Стадінки. Цією виставою він дуже позитив своєю вартістю. У цілій виставі, як нашу думку, тільки один артист виступав зовсім голосом своєї роки — тобто роль самого Запорожця. Деякі інші партії голосом немовляли. Не хоту нпр. говорити навіть про поміж Андрия та султана, щоб не образити людей, які може й визнають, що їм дають такі ролі. Що торкається ролі Запорожця, мусу сказати ось що: Мало в нас було артистів, що могли на роль виступити, але цим разом треба признати, що і гра і сцен у цій ролі були добрі. Цей сам артист дав так дуже вдалий тип товариша Кайбиці у „Чорномор'ях“. Гра пані Стадінкової занадто не від сьогодня. Її ролі в „Чорномор'ях“ захоплювали. Але в „Запорожці“ артистка голосом тільки не могла озвучити роль. Озвучив так, як ми собі те вже вимовляли. Хорі слабі. Окрема сторінка — це декорації й одяги. Декорації вальго старі, пошарпані, одяги так. Високо відзначили вже своє. Щодо виставової вистави „Аргонети“, то треба відзначити, що сюжет цікавий, але перестараний і тому може для ширшої публіки не дуже актуальний. Може комедія „Соколик“ була би краща.

В. С.-к.

Спортові новинки.

Сонільські першості відбивання у Львові. В суботу 12. і в неділю 13. п. м. відбулися в селі Соколя-Батка мистецькі змагання відбивання, в яких взяли участь дружини всіх львівських сільських гмад. зокрема з добрі дружини Сокола-Батка, Сокола IV і Сокола III. У відбиванні жіноць мистецькі здобула дружина Сокола-Батка, яка перемогла дружини Сокола IV 2:1 і дружини Сокола III 2:0. Друга місце та віце-мистецтво здобула дружина Сокола IV. У відбиванні мужчин мистецькі стала дружина Сокола IV, яка перемогла дружини Сокола-Батка.

Лескоатлети України на старт. Лескоатлетична секція України укладла в неділю 20. п. м. весняний біг-лапсостів. Старт на місці Сокола-Батка. Він відбувся на трасі 2 км. Початок бігу в год. 9. ранку. Русь — ЧСК (Ужгород) 7:4 (4:1). Товариство „Леско“ двох найкращих ужгородських атлетів відзначилося своєю швидкістю, заслуживши перемогу Русь. Ворот для перемогли здобули: Юрій З. Кобзар, Крім Дукан і Мозер по 1.

Мистецтва Чеської Ліги. В мистецтвах чеської державної Ліги можна знайти загальної перемоги спільно: програму Савой в Виторії Жинко на власних грипах. Виторія-Жинко перемогла 3:1 (0:1). Інші атлети були такі: Савой — Кладно 2:0 (1:0), Протек-Вон — Шл. Острава 3:2 (2:1), Налод — Братислава 3:1 (0:0). Жінки: СК Пльзень 2:0 (1:0), Виторія Пльзень — Нардубіце 1:1 (1:1).

Мадарська Ліга. Спретелі — Сегед 2:0, Намант-Кешмет 2:1, Гунгарія — Вудфок 1:0, Уйбент — Терешмет 3:2, Екстермет — Фабус 2:1. Френчаром-СТО Тьер 1:0, Вояка — Вудм XI 2:0.

1. 本行在报告期内经营稳健，财务状况良好，资产质量优良，流动性充足，盈利能力较强，风险控制有效，公司治理完善，信息披露及时、准确、完整，符合监管要求。